

GÖDÖLLŐ

2022. november 06. vasárnap max. 8 fő

Irányár: 18 500,-Ft/fő, mely tartalmazza az **utazás költségeit és a tárlatvezetéseket, a belépő díjakat (Barokk Színház, Lovarda, Istálló, Horthy- bunker és a bazilikába).**
NEM tartalmazza a belépőt a Gödöllői Királyi Kastélyba 3 200/1 800,-Ft).

7.00 Indulás Kozármislenyből (felszállás saját lakásnál Pécs, Kozármisleny, Bonyhád területén)

A Gödöllői Királyi Kastély - tárlatvezetéssel

A XVIII. század egyik legtekintélyesebb magyar főura, **Grassalkovich I. Antal** (1694–1771) gróf 1735 után kezdte meg a gödöllői kastély építtetését. Az első építési szakasz 1745-ig tartott: Mayerhoffer András tervei alapján ekkorra készült el a belső udvart közrefogó első U-alak, a díszteremmel és a főúri lakosztályokkal. 1746 és 1749 között két új szárnyal bővült az épület mindkét oldalon: a déli szárnyban istálló és szénapadlás kapott helyet, az északi szárnyban pedig ekkor készült el a ma is működő római katolikus templom. Ebben az állapotában láthatta a kastélyt **Mária Terézia királynő**, aki 1751-ben látogatta meg Grassalkovichot Gödöllőn.

A Grassalkovichok kora

A kiállítás hat teremben a gödöllői kastély első évszázadát és az építtető Grassalkovich-család három generációját mutatja be, betekintéssel a kastély barokk templomába.

A királyi lakosztályok

1867-ben kezdődött a gödöllői kastély második fénykora. A magyar állam által megvásárolt és felújított kastély koronázási ajándékként I. Ferenc József és Erzsébet királyné pihenő rezidenciája lett. A királyi időszakot 14 terem idézi meg: a források alapján hűen helyreállított királyi lakosztályok és a díszterem.

Erzsébet királyné emlékkiállítás

A magyarok szeretett királynéjának már életében kialakult, s máig ható kultuszának emléktárgyait mutatja be az egykori felolvasó szobában és Ferenczy Ida a magyar nyelvű felolvasónő lakosztályában megrendezett kiállítás.

Századok, lakók, történetek

A kastély története a királyi időszak végétől az első világháborúig.

Habsburg képgaléria

A Gizella-szárny emeleti folyosóját a Habsburg-család tagjait - Mária Teréziától Erzsébet királynéig - ábrázoló képgaléria díszíti. A képgaléria különlegessége, hogy nem csak e korszak uralkodói, hanem a nagy tiszteletnek örvendő "nádori ág" tagjai és családtagjai is láthatóak.

A kastély titkos élete (1950-1990)

A második világháború után a kastélyban idősek otthona és szovjet laktanya működött. Legújabb kiállításunk ezeket az évtizedeket idézi fel.

Barokk színház

A XVIII. századi Magyarországon a színjátszás – hivatásos nemzeti társulatok híján – főként az iskolákban és a főúri színpadokon zajlott. A gödöllői kastély déli szárnyainak egyikében Grassalkovich II. Antal (1734–1794) alakíttatott ki színháztermet, az épületen 1782 és 1785 között végzett átalakítások során. Ez az első, máig fennmaradt, kulisszás kőszínház Magyarországon.

A korábban háromszintes épületszárny szintjeinek egybebontásával jött létre a színház kialakítására alkalmas 24,5 méter hosszú, 8 méter széles és 9,5 méter magas tér.

Lovarda, istálló

A lovardát Grassalkovich I. Antal a 18. század közepén építtette a kastély déli részén.

A királyi időkben jelentős mértékben átalakították, éppen Erzsébet királyné lovaslovaglőszenvédelme miatt. Ekkor a Lovarda belső padlószintjét megemelték, körmanézszt alakítottak ki, körben 4 nagyméretű tükörrel. A karzatra márványkandallót építettek. A lovakat a fakockákkal burkolt, kovácsoltvas oszlopokkal díszített üveges folyosón vezették be a lovardába.

A Horthy-bunker

A kastély déli oldalán, Erzsébet királyné kertjében 1944 nyarán kezdtek el építeni Horthy Miklós családja és közvetlen környezete számára egy bombabiztos óvóhelyet Dr. Csonka Pál műegyetemi tanár tervei szerint. A föld alatt kb. 10 méter mélyen fekvő bunkert mintegy 170 cm széles vasbeton falak határolják. A 20 fő befogadására alkalmas, 55 négyzetméteres tér két tartózkodó helyiségből és egy-egy illemhelyből állt.

A kastélypark

Grassalkovich I. Antal 1723 és 1748 között több lépésben szerezte meg Gödöllőt és a környékbeli településeket. Az egységes birtoktestté szervezett terület központjává a Rákos-patak völgyében fekvő, kedvező természeti adottságú Gödöllőt tette meg. A kastély építésével egy időben nagyszabású, tudatos településfejlesztésbe fogott. Ennek részeként alakíttatta ki a kastélykertet, amelyet az épület osztott Felső és Alsó kertre. A főúri ízlést, vagyoni helyzetet és politikai hatalmat egyaránt reprezentáló

kertet Versailles mintájára francia stílusban építtette meg. Egyedi sajátosságnak számít, hogy a díszkert nem a főhomlokzat előtt kapott helyet, hanem a kastély szárnyaitól határolt belső udvar folytatásaként alakították ki.

Máriabesnyői Bazilika – helyi vezetéssel

A történelmi okmányok szerint IV. Béla király 1249-ben a hatvani Premontrei Rendnek adományozta Besnyő népes községet. Ez a török időkben teljesen elpusztult, a vidék lakatlanná, a temploma is rommá vált. Az 1750-es években a vidék grófja, gróf Grassalkovich Antal volt, az ország leggazdagabb urainak egyike. Egészen Bajáig az ővé volt az ország leggazdagabb urainak egyike. Istenfélő katolikus ember volt, külön pápai engedéllyel az utazásain egy hordozható oltárnál vehetett részt szentmisén.

Jelentkezés és bővebb információ:

Palotai János (06-30/48-777-38, mail: palotaix@t-online.hu)

Családok Kulturális és Szabadidősport Egyesülete Kozármisleny (www.csakszis.hu/2022)